

ALTRES DISPOSICIONS

DEPARTAMENT DE CULTURA

ACORD GOV/17/2022, de 25 de gener, pel qual es delimita l'entorn de protecció del conjunt amb pintures rupestres anomenat Abric de Masets, als termes de Freginals i Godall (Montsià).

L'Abric de Masets està declarat Bé Cultural d'Interès Nacional en virtut de la disposició addicional primera, apartat tercer, de la Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català, ja que conté manifestacions d'art rupestre.

Per la Resolució CLT/2113/2021, de 6 de juliol (DOGC núm. 8454, de 9.7.2021), es va incoar expedient de delimitació de l'entorn de protecció del conjunt amb pintures rupestres anomenat Abric de Masets, als termes municipals de Freginals i Godall (Montsià), i es va obrir un període d'informació pública.

S'han complert tots els tràmits preceptius en la instrucció d'aquest expedient d'acord amb el que estableixen els articles 8 i següents de la Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català.

A l'expedient hi consten els informes favorables del Consell Assessor del Patrimoni Cultural Català i de l'Institut d'Estudis Catalans.

Durant la tramitació de l'expedient no s'ha presentat cap al·legació.

A proposta de la consellera de Cultura, el Govern

Acorda:

—1 Delimitar l'entorn de protecció del conjunt amb pintures rupestres anomenat Abric de Masets, als termes de Freginals i Godall (Montsià). Aquest entorn es representa al plànol que es publica amb aquest Acord i segons la justificació que consta a l'annex 2.

—2 Determinar com a criteris bàsics que, amb caràcter específic, han de regir les intervencions a la zona arqueològica i a l'entorn delimitat els següents:

a) Cal l'autorització prèvia del Departament de Cultura per a les actuacions següents:

- Remocions i excavacions del terreny per a qualsevol tipus d'actuació que afecti el subsol, incloses les activitats extractives.

- Qualsevol activitat d'ordenació encaminada a potenciar la funció d'ús públic de l'àrea BCIN - Zona Arqueològica (tancament de protecció, adequació per a la visita, rètols de senyalització del bé, plantada i tala d'arbres, entre d'altres).

- Arranjament dels camins o vials existents, així com obertura d'altres de nous.

- Anivellaments del terreny i reparcel·lacions de finques.

- Qualsevol canvi d'ús de les finques afectades.

b) Es prohibeixen les activitats esportives d'escalada i acampar i fer fogueres a l'àrea de la zona arqueològica.

c) No s'hi poden efectuar alteracions espacials ni d'altres que afectin el sentit ambiental i els valors paisatgístics de la zona arqueològica i el seu entorn de protecció, així com el suport geològic on hi ha les pintures, sempre que no estiguin justificades per raons arqueològiques.

d) Es prohibeix la instal·lació, a l'entorn de protecció, de noves infraestructures elèctriques i d'altres conduccions visibles que alterin greument la contemplació del jaciment.

CVE-DOGC-A-22025065-2022

—3 Disposar la publicació íntegra d'aquest Acord al *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* i al *Boletín Oficial del Estado*, de conformitat amb el que preveu l'article 12 de la Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català, i notificar-ho a les persones interessades i als ajuntaments dels municipis on radica l'entorn.

Contra aquest Acord, que exhaureix la via administrativa, es pot interposar un recurs potestatiu de reposició davant del Govern de la Generalitat de Catalunya en el termini d'un mes o bé un recurs contenciós administratiu davant del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya en el termini de dos mesos, a comptar, en tots dos casos, de l'endemà de la publicació al *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* o de la notificació corresponent.

Barcelona, 25 de gener de 2022

Xavier Bernardí Gil
Secretari del Govern

Annex 1

Ubicació i descripció

El conjunt de l'Abric de Masets i el seu entorn de protecció es localitzen als termes municipals de Freginals i Godall, a la comarca del Montsià. El jaciment de l'Abric de Masets s'ubica al barranc de Solsó, a l'extrem nord-est de la serra de Godall. En aquest vessant s'observen dues línies paral·leles d'abrics; les pintures rupestres es localitzen a l'abric més visible de la part baixa. La cavitat, orientada al sud, presenta uns 40 metres de llargada i un sòl inclinat sense sediments. En general, la cavitat és poc fonda i a la zona més alta de la part esquerra presenta una coveta d'uns 5 metres de fondària, de 8 metres d'amplada i d'uns 2 metres d'alçària màxima.

Les pintures es localitzen en dues àrees diferents de la cavitat. A la primera àrea, que està situada a uns 17 metres de l'extrem dret de la cavitat i a 50 centímetres del sòl, ocupant tota la paret, s'han localitzat diverses restes de pigment, que estan tapades per colades i concrecions que, junt amb les oxidacions ferruginoses de la paret, impedeixen identificar-les i classificar-les.

La segona àrea amb pintures, que està situada a uns 30 metres de l'extrem dret de la cavitat, per sobre de la coveta, es localitza al sostre d'aquesta cavitat i al petit frontis provocat pel despenjament d'un bloc que ha deixat un queixal i una petita visera sobre la coveta. Aquest fris reduït, que està situat entre 1,60 i 1,85 centímetres del sòl, està format per cinc figures, encara que només una es pot identificar clarament. Es tracta de la figura d'un arquer d'estil naturalista i de tendència semiesquemàtica, d'entre 8 i 9 centímetres d'alçària i 8 centímetres de llargada (part conservada de l'arc i les fletxes emplomades). La figura està feta amb la tècnica del traç simple i la tinta plana. D'aquesta figura en destaquen el cap, el nas, la barca i un pentinat o una indicació de la forma cranial que són molt realistes.

Annex 2

Justificació de l'entorn de protecció

L'any 1998 es va incloure l'Art Rupestre de l'Arc Mediterrani de la península Ibèrica (ARAMPI) com a bé integrant a la Llista de Patrimoni Mundial de la UNESCO "per ser el conjunt més gran de pintures rupestres de

CVE-DOGC-A-22025065-2022

tot Europa i constituir una imatge excepcional de l'evolució cultural de la humanitat". La declaració afecta 757 jaciments peninsulars, 60 dels quals es localitzen a Catalunya.

Es tracta d'un patrimoni cultural d'una rellevància excepcional que permet conèixer l'expressió social, econòmica i religiosa de les poblacions prehistòriques del llevant peninsular. Les característiques d'aquestes manifestacions pictòriques les fan inseparables del suport on són i del seu entorn paisatgístic, amb el qual estableixen relacions espacials i simbòliques importants.

Fruit d'aquesta nova concepció, és imprescindible conservar aquestes manifestacions pictòriques dins de l'entorn en el qual s'integren. Així, el Comitè de Patrimoni Mundial de la UNESCO va sol·licitar als estats membres l'anomenat Inventari Retrospectiu d'un seguit de béns inscrits a la Llista de Patrimoni Mundial, entre els quals hi ha l'Art Rupestre de l'Arc Mediterrani de la península Ibèrica. A la petició, entre altres coses, el Comitè demanava ampliar la documentació disponible sobre aquests béns, concretament, establir un entorn de protecció que permetés protegir i salvaguardar millor el bé.

Per delimitar l'entorn de protecció del conjunt de l'Abric de Masets, s'ha fet un estudi individualitzat de la unitat fisiogràfica i del paisatge on es troba aquest conjunt rupestre. Així, s'han tingut en compte els criteris següents: la conca visual de l'abric amb pintures, l'entorn paisatgístic, la unitat geomorfològica i hidrogràfica, el context cultural, l'existència d'altres elements patrimonials culturals i naturals a la zona i els usos del sòl. Amb aquest últim criteri s'intenta que la delimitació d'un entorn de protecció no afecti les activitats productives que es desenvolupen en aquest espai, sempre que no repercutixin negativament en la conservació del bé, per poder mantenir així els trets distintius del paisatge i la implicació dels agents que viuen i treballen en aquest espai.

Per tant, l'entorn es presenta com el millor instrument per garantir la pervivència dels seus múltiples valors culturals en les millors condicions possibles, per tal d'evitar que l'alteració d'aquest entorn, entès com l'espai que dona suport ambiental al bé, pugui afectar els valors, la contemplació o l'estudi de les pintures. Per això, entre altres aspectes, cal que en aquest àmbit es vetlli per la visualització correcta del bé i per la integració harmònica de les possibles edificacions, instal·lacions o usos que s'hi puguin establir en el futur. Es pretén assolir l'equilibri entre la necessitat de crear aquesta àrea de protecció al voltant del bé que en garanteixi suficientment la preservació i la voluntat de no afectar més espais dels que siguin estrictament necessaris.

El jaciment de l'Abric de Masets s'inclou en el model d'abrics situats en barrancs petits i de visibilitat limitada. En aquest cas, l'entorn delimitat inclou els dos vessants del barranc fins a arribar a la vall principal. Una bona part de l'àmbit de visibilitat de les pintures queda dins de l'entorn de protecció.

El polígon configura una àrea irregular de quaranta vèrtexs, que abasta l'entorn orogràfic i visual més pròxim de l'abric. Aquest entorn, que inclou la zona delimitada com a Bé Cultural d'Interès Nacional, en la categoria de Zona Arqueològica, comprèn una àrea d'unes 8,22 hectàrees aproximadament, que abasta el tram del barranc on se situa l'abric, des del torrent fins a les carenes de tots dos vessants, i que tanca d'aquesta manera la visual del barranc pel sud i pel nord. Per l'oest es tanca el polígon al punt on el barranc fa un canvi de direcció i es perd la conca visual, i per l'est el polígon arriba fins a l'àrea conreada dels Masets. Queden inclosos en el perímetre de l'entorn tots els espais públics i privats que hi ha, així com el subsol de la zona delimitada. L'entorn de protecció afecta els municipis de Freginals i Godall.

La coordenada UTM (ETRS89) central de l'entorn de protecció és x-288.746; y-4.505.529.

(Vegeu la imatge al final del document)

[778704_Plnolcat.pdf](#)

(22.025.065)

